

sen de clubs veel zal verkleinen is overigens maar de vraag. De UEFA zal niet kunnen voorkomen dat miljardairs geld blijven steken in voetbalclubs.

Ondertussen wordt het verschil in televisie-inkomsten steeds groter. Voor de komende drie seizoenen leveren de televisierechten de Engelse Premier League in totaal 2,7 miljard pond op. Real Madrid krijgt zelfs 1,1 miljard euro, verspreid over zeven jaar tot 2013, voor alleen al de televisierechten. Ter vergelijking: de Nederlandse competitie is niet verder gekomen dan 70 miljoen euro per jaar in de periode 2004-07, maar dat bedrag wordt inmiddels bij lange na niet meer gehaald. Ajax had bijvoorbeeld afgelopen seizoen maar 5,5 miljoen euro aan televisie-inkomsten. Zelfs de hekenschluiter van de Engelse Premier League ontvangt een veelvoud hiervan. Naast de nationale gelden is er ook een pot van de Europese voetbalbond. De UEFA verdeelde het afgelopen jaar 585 miljoen euro onder de deelnemers aan de Champions League. PSV was hier ondanks de matige prestaties in Europa een van de grootverdieners met 25,6 miljoen euro.

SPLEETJE VOOR MILJARDAIRS

Mede door het wisselende succes op de beurs daalt het aantal beursgenoteerde voetbalclubs inmiddels ook weer. De beursgang van Olympique Lyonnais in 2007 was vooralsnog de laatste. De afgelopen jaren is er zelfs een forse afname van het aantal clubs op de beurs. Inmiddels zijn er van de 26 Britse clubs nog slechts zeven over.

Manchester United – het grote voorbeeld onder de voetbalclubs op de beurs – is niet meer genoteerd. In 2005 haalde miljardair Malcolm Glazer de club van de beurs en betaalde daar liefst 790 miljoen pond voor. Daarmee verdween een van de best presterende voetbalaandelen. Ook Chelsea is inmiddels van de beurs gehaald door Roman Abramovich, die daarna nog vele miljoenen extra in de club investeerde. Birmingham City werd een prooi voor de miljardair Carson Yeung uit Hongkong en Newcastle United kreeg multimiljonair Mike Ashley als nieuwe eigenaar.

Van de titelkandidaten in Engeland is alleen nog Arsenal genoteerd, te weten op de minder bekende Plus Market in Londen. De vraag is hoe lang dit nog duurt. De

Amerikaan Stan Kroenke heeft onlangs zijn belang uitgebreid tot net onder de 30 procent en zijn concurrent de Russische staalmagnaat Alisher Usmanov had al eerder 25 procent van de aandelen verworven. Met twee miljardairs als grootste aandeelhouders lijkt het een kwestie van tijd dat een van de twee Arsenal probeert over te nemen.

Voor Ajax is een overname door een sukeroom vrijwel uitgesloten doordat de vereniging Ajax nog altijd 73 procent van de aandelen inclusief een gouden aandeel

bezit. Een miljardair die nu zijn slag wil slaan op de Nederlandse markt komt al vrij snel uit bij landskampioen AZ, waarvan de aandelen na het faillissement van de holding van Dirk Scheringa vroeg of laat door de curator verkocht zullen worden. Als AZ niet weer afhankelijk wil zijn van een toevallige miljardair is een beursgang wellicht een serieuze optie. In Alkmaar en de rest van de Zaanstreek zouden genoeg geïnteresseerde beleggers te vinden moeten zijn.

Het belangrijkste bezit van voetbalclubs is de aandacht van het publiek en daarmee de aantrekkingskracht op de rijken van deze wereld. Net als kranten en tv-zenders, die ook veelal verlies-

latend zijn, betalen superrijken een premie vanwege de publiciteit en de aandacht die door het bezit van een voetbalclub worden gegenereerd. Een voetbalclub blijkt een vrij snelle weg naar aanzien bij het publiek. Dat verklaart meteen de belangrijkste waarde-bepalende factor voor voetbalaandelen. Een belegger in voetbalaandelen moet vooral hopen dat er een miljardair langskomt om de club met een forse premie over te nemen, liefst voordat de bodem van de clubkas in zicht is. ■

CREATIEF MET FEYENOORD

Ajax is de enige Nederlandse beursgenoteerde club, maar dat betekent niet dat grote concurrent Feyenoord stilzit op de kapitaalmarkt. Allereerst is de naam Feyenoord niet onbekend op de Amsterdamse beurs. Jarenlang was Stadion Feijenoord NV genoteerd op de incurante markt, maar gezien het geringe aantal transacties is dit jaren geleden al stopgezet. Stadion Feijenoord is eigenaar van De Kuip in Rotterdam en verhuurt deze aan de voetbalclub Feyenoord en incidenteel aan andere partijen. Een aandeel is sinds de jaren vijftig gestegen van 500 euro naar de huidige prijs van rond de 7.000 euro. Maar voor dat bedrag heb je behalve een aandeel in De Kuip ook een eigen zitplaats via de speciale aandeelhoudersingang. Beleggers in het stadion moeten wel rekening houden met onzekerheid rond de plannen voor een nieuw stadion.

Voetbalclub Feyenoord zelf probeert ook geld van beleggers te krijgen. In 1999 heeft de club de 2% Premie Effect Obligaties geïntroduceerd. Dit is een 25-jarige achtergestelde lening, waarop een extra rentepremie wordt betaald als Feyenoord goed presteert in Europa of in de competitie. Van de beoogde 50 miljoen euro werd slechts voor 7 miljoen euro op de lening ingeschreven. Beleggers hebben afgezien van het succesjaar 2002, toen Feyenoord nog de UEFA-cup won, geen extra rendement ontvangen.

Voor de grotere beleggers is Feyenoord sinds 2006 ook diverse talentpools gestart waarin geïnvesteerd kan worden in de transferrechten van jonge Feyenoordspelers, in de hoop dat ze bij verkoop meer opleveren. In totaal zijn er drie talentpools, waarmee in totaal circa 15 miljoen is opgehaald. Vorig jaar heeft Feyenoord een variant hierop geïntroduceerd, het Investeringsfonds 2008. Hierop wordt een vaste rente van 5 procent uitgekeerd plus 10 procent van de netto transferopbrengsten. Inmiddels is er 3,9 miljoen euro opgehaald. Ondanks al deze miljoenen zijn de sportieve en financiële prestaties van de voetbalclub overigens nauwelijks verbeterd.